

hogy az emberek elmennek megfürödni. Közvetlenül éreztem, hogy a nevető izmainak először bizonyos, elszokott, elfejlődött vibrálására, azután megbékélt visszaernyedésére szükségem van.

Mikor azután hazafelé jöttem s jöttem gondosan visszafésült arccal, nehogy valaki meglássa, hogy én kacagással is foglalkozom, elgondolkoztam így a dolgok alatt.

Amerikai burleszk. Fatty, mint liftboy törülgeti a liftablakot. Néhol rálehel, néhol foltokat piszkál le róla, aztán gondosan dörzsöli egy ronggyal. Egyszer aztán egy feltétlen komoly és az előbbivel azonos stílusú mozdulattal kihajlik s kinyul — mi az ördög: az üvegen (na né, az ember most látja, hogy az ablaknak nincs üvege) és kívülről pucolja rendületlen együgyűséggel tovább. Az embernek elmosolyodik a hasizma. — Amerikai burleszk. Chaplin, mint rendőr, kiküldetik a city rémének elfogatására. Találkoznak. Az irdatlan óriás készül elmorzsolni az apró emberkét. Rettentő félelmében Chaplin veszi gummibotját, rávág az óriás fejére teljes erőből. A mamuthember megvakarja a fejét — a szám széjjel szalad. — Chaplin teljes erővel veri főbe megint, az óriás észre sem veszi, — a kacagás felkövetelőzik a torkomba. Chaplin végleg elképedve letámasztja botját a gázlámpának és „Istenkém, ugy-e én tréfáltam“ vagy „ugy-e rossz álom az, ami most következni fog“, arccal, mint egy polgári szemlélet közömbössége, akar odébb menni, — na most már nem állom meg, felkacagok ideges borzongással, fojtottan, de egész hangosan felkacagok. S az egész mozi harsányan, bőven, jóságosan árad a kacagástól s szinte folyik és fénylik ez a kacagás.

Ó szent kacagás, felség, ha egyszer egy napig te lennél a pápa, beh nem harcolnának többet a királyok. Mennyi feloldás, megbocsátás, jóság, mennyi hit, erő, bizás, mennyi hatalom és okosság van benned. Mennyi idiótád, mennyi rabod, mennyi beteged, mennyi vakod és tehetetlened van neked.

Mennyivel többet ér belőled egy csöpp, mint száz súlyos kötetnyi terhe a komolyságnak.

S mi, akik ápolni, termelni, nevelni, formálni volnánk hivatva téged, akik egyike vagyunk a népeknek, melyek adottságban és szerzettségben a legfisztabb humort, a legmélyebb komikumot, a legragyogóbb tréfát tudják előállítani, mi hagyjuk magunkat hátraszorítani Amerika neo primitivizmusának fahangu, cow-boy szagu burleszkjeitől.

Mert olyan koldusok vagyunk, olyan koldusai vagyunk, hogy arannyal fizetünk akármi, minden kacagásnak.

Udvarhelyi.

Csonka Magyarország — nem ország
Egész Magyarország — menyország!

Lázár Lajos

könyvkereskedése megnyilott.

Feketesas-utca 17. szám.

A DANTE-ÁLOM.

Nagy erdő. Híves, és ciprus erdő.
Egyetlen, bizonyos uton egyedül
Megyek. Mögöttem fogy el a fény,
Roppant árnyékom tolong előttem,
S az élet, a nyár marad el, menekül.

Nagy erdő. Híres, babona-erdő.
Minden szavam viharzúgató ének.
Csupa suttogó lárma a mély,
Panasz sóhajt a sűrűn s a fákon
Gáncsoló, gúnyos, vén hollóbeszéd.

Nagy erdő. Híres temető-erdő.
Örök avarágyon együtt holtak.
Betűzők egy-egy mérföldkövet:
Messzire tévedt, korán megállott
Elűzött, elpredált poéták voltak.

Nagy erdő. Híres ölelő-erdő.
Felhő suhanása asszonyi árnyak
Táncol a tájon merre járok.
Csóktalan csókkal, csábítva, csalva
Lilla, Gina, Léda halálra játsznak.

Nagy erdő. Híres, örökség-erdő.
Kíróva rám itt rég Vitéz szerelme,
Vajda sötétje, Ady sorsa.
Vonszol az út és visznek a terhek,
Megyek. Rettegve, vágyva, énekelve.

Csanády György.

Levél.

Testvérem! Országos vásáron jártál. A gyermek kíváncsiság elvitt Téged is a 7 és 16 krajcáros bazárok olcsóságaitól cirkuszon, körhíntán, panoráman és sok egyéb csodás látványosságon keresztül mindenhová. Rég volt ugy-e, amikor egy pár hatasért kibámulhattad magad kedvedre s még vásárfiára is tellett. A sok vásári portékát áruló bódé közül állottál annál is, amelyikben olcsó pénzért rikító színű szent képeket árulnak. Láthattad a sárkánnyal viaskodó szent György lovagot; másik képen ló és ludlábu ördögök a lepedő négy sarkánál fogva cipelik a rossz életű haldoklót s az angyal arcát eltakarva sir. Volt ott sok más jelenet ékesen leábrázolva. Nekem gyermekkoromban egy különösen tetszett. Az a kép, ahol napsugárból font négy kerekű kocsiba tűzet fújó paripák vannak fogva. Angyal ül a bakon. Hátral pedig nagy kényelemmel, hosszú hófehér szakállal és hófehér köntösben az Atyaisten; végtelenül kedves, mosolygós ábrázatu öreg bácsika, aki egy élet fáradsága után most a jól megérdemelt nyugalmat élvezi. Kár, hogy a kezéből hiányzik a nagyöblű, meggyipirosra kiszivott tajtékpipa. Jómódu nyugdíjas öreg urak kényelméhez ez is hozzátartozik.

Mosolyogsz Testvérem? Pedig lásd az a vásáros kép ott él sok-sok ezer képzelő tehetségben s a kennek megfelelő élet itt lüktet, zajlik... dehogy! pizsmog, ténfereg, tehetetlenkedik körülöttünk, mint elernyedtség és céltalanság. A ma élete hűsöges kópiaja a nyugalomba helyezett Istenségnek. Azt mondod rá: nem lehet. Dehogy nem. Boncolgassuk egy kicsit az emberi természetet, az ő tényleges gondolkodását s mindjárt magától bebizonyítódik az ellentétel.